

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

Pensió d'incapacitat permanent per lesions o malalties prèvies a l'inici de l'activitat laboral

22-09-2020

L'article 193.1 del [TRLGSS](#) estableix que “les reduccions anatòmiques o funcionals existents en la data d'afiliació de la persona interessada a la Seguretat Social no impedeixen la qualificació de la situació d'incapacitat permanent, quan es tracti de persones amb discapacitat i amb posterioritat a l'afiliació tals reduccions s'hagin agreujat, i hagin provocat per si mateixes o per concurrència amb noves lesions o patologies una disminució o anul·lació de la capacitat laboral que tenia la persona interessada en el moment de l'afiliació”.

A la pràctica, significa que, per reconèixer una pensió d'incapacitat permanent, en el grau que correspongui, únicament s'han de tenir en compte les reduccions anatòmiques o funcionals de la persona sol·licitant que s'hagin produït amb posterioritat a l'afiliació, és a dir, a l'inici de la primera activitat laboral o professional inclosa dins del camp d'aplicació del sistema de Seguretat Social. Aquestes lesions o malalties poden ser noves, en el sentit que la persona interessada no les presentava amb anterioritat a l'afiliació, o bé constituir un agreujament d'altres preexistents a l'afiliació. En qualsevol dels casos, han de provocar una reducció de la capacitat de treball de la persona interessada no inferior al 33% i han de quedar degudament acreditades en l'informe proposat de l'equip de valoració d'incapacitats a partir de la valoració realitzada per l'Institut Català de Valoracions Mèdiques ([ICAM](#)).

Doncs bé, la [Sentència del Tribunal Suprem \(Sala Social\) 57/2020, de 23 de gener de 2020](#), ha consolidat, confirmant una sentència del Tribunal Superior de Justícia del País Basc, una nova interpretació del precepte al qual ens hem referit anteriorment, que passem a comentar.

Es tracta, en aquest cas, de determinar si és possible reconèixer a una persona la gran invalidesa quan el nivell de ceguesa ja el presentava abans de l'afiliació i l'alta al sistema de Seguretat Social. L'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS) va denegar la sol·licitud al principi, precisament emparant-se en el fet que no es tractava d'un agreujament de reduccions anatòmiques o funcionals preexistents a l'afiliació, ja que la persona interessada ja patia ceguesa amb anterioritat a aquesta, amb una agudesa visual de 0,063 en tots dos ulls.

L'argument fonamental de l'INSS era que aquesta persona ja presentava limitacions visuals severes abans de començar l'activitat com a venedora de bitllets de loteria de l'ONCE, sense que tals limitacions li haguessin impedit l'activitat professional ni hagués necessitat terceres persones per desenvolupar-la. No obstant això, en la Sentència recorreguda ([STSJ PV 1796/2017](#)), la Sala va considerar que la demandant presentava des de feia deu anys almenys una minva de visió en tots dos ulls que, conforme a la jurisprudència, la feia creditora del reconeixement de la gran invalidesa. La Sala va entendre que la Seguretat Social coneixia durant tot aquest temps tant que la demandant treballava a l'ONCE venent el cupó com l'elevada cotització que per aquesta activitat s'estava produint, i que la demandant havia reclamat el reconeixement de la gran invalidesa quan li havia convingut, sense cap prescripció, ja que el fet causant no es va produir la primera vegada que es va tenir constància escrita de la gairebé ceguesa completa sinó quan en va reclamar el reconeixement.

El Tribunal Suprem, en la Sentència 57/2020, confirma la Sentència del Tribunal Superior de Justícia del País Basc de 2 de maig de 2017, de manera que, en casos com el descrit, una malaltia congènita permet accedir al grau d'incapacitat que correspongui encara que no es constati un empitjorament o la presència de noves malalties, sempre que la Seguretat Social hagi estat coneixedora de l'activitat laboral de la persona interessada. D'aquesta manera, l'admissió per part de l'entitat gestora de les cotitzacions realitzades per persones amb patologies prèvies comporta el dret d'aquestes persones a la reclamació de la corresponent pensió d'incapacitat permanent una vegada hagin acumulat el període de cotització necessari.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació